

MINISTRI DRŽAVA ČLANICA EU U BRUXELLESU ODOBRLI RATIFIKACIJU PARIŠKOG SPORAZUMA

Pariškom sporazumu “zeleno svjetlo” Europskog parlamenta

Nakon što su ministri država članica EU-a na izvanrednoj sjednici Vijeća za okoliš u Bruxellesu odobrili ratifikaciju Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, na plenarnoj sjednici u Strasbourgu zastupnici u Europskom parlamentu također su dali svoju suglasnost sklapanju prvog globalno obvezujućeg sporazuma o klimi u ime Europske unije.

Ovom povijesnom trenutku prisustvovao je i glavni tajnik Ujedinjenih naroda Ban Ki-moon. Europski parlament pozvao je Vijeće i države članice da prije kraja 2016. poduzmu sve potrebne korake za dovršavanje svo-

Hrvatska je spremna provoditi dogovorene mjere te je započela s pripremom dokumentacije potrebne za proceduru postupka ratifikacije Pariškog sporazuma, rekao je ministar zaštite okoliša i energetike Slaven Dobrović

jih nacionalnih postupaka ratifikacije te postupka ratifikacije EU-a.

-U potpunosti podržavamo Pariški sporazum koji, kao povijesni globalni dogovor o klimatskim promjenama, predstavlja prekretnicu u provedbi zajedničkih mjera smanjenja emisije stakleničkih plinova na globalnoj razini, izjavio je ministar zaštite okoliša i energetike Slaven Dobrović. Naime, istaknuo je da

je Pariški sporazum uspjeh za svijet i ujedno potvrda europskog puta prema gospodarstvu s niskim razinama ugljika i otpornim na utjecaje klimatskih promjena. “Hrvatska je spremna provoditi dogovorene mjere te je započela s pripremom dokumentacije potrebne za proceduru postupka ratifikacije Pariškog sporazuma”, rekao je ministar Dobrović na sastanku Vijeća Europske unije za okoliš u Bruxellesu.

Glavna tema sastanka Vijeća Europske unije za okoliš bila je ratifikacija Pariškog sporazuma, kao globalnog sporazuma kojim se nastoji doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Naime, Pariški sporazum ima dugoročni cilj u pogledu stakleničkih plinova u skladu s nastojanjima ograničenja rasta globalne temperature na znatno manje od 2 u odnosu na predindustrijsku razinu, povećanje sposobnosti prilagodbe na štetne utjecaje klimatskih promjena te osiguranje pritoka financijskih sredstava ka niskim emisijama stakleničkih plinova i razvoja koji ne utječe na klimatske promjene.

Brza ratifikacija od strane EU-a jak je signal i naglašava vodeću ulogu EU-a i država članica u borbi protiv klimatskih promjena na međunarodnoj razini. Važnosti ovog događaja svjedoči činjenica kako se uoči samog glasanja zastupnicima Europskog parlamenta obratio i Ban Ki-moon Glavni tajnik UN-a, a nazočna je bila i predsjednica Konferencije o klimatskim promjenama u Parizu, francuska ministrica zaštite okoliša Marie-Ségolène Royal.

Ban Ki-moon je pozdravio vodeću ulogu EU koja je uvijek znala iza zve pretvoriti u svoju prednost te je klimatske promjene prepoznala kao

važan problem kroz koji je razvila nove načine razvoja ekonomije prema niskom ugljičnom društvu. Pozvao je na brzu ratifikaciju i što brže stupanje na snagu sporazuma. Podsjetio je kako je EU podržala i druge važne inicijative uz Sporazum iz Pariza, a važne za njegovu lakšu provedbu u zemljama u razvoju. Pariški sporazum je odgovor na ključne probleme današnjice te je pozdravljena činjenica da su se Kina i SAD također formalno priključile sporazumu.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

nastavak na str. 2

PARIŠKI SPORAZUM PREDSTAVLJA CIVILIZACIJSKI DOSEG I BOLJI ODNOS ČOVJEKA PREMA PLANETU

EU kao globalni lider u borbi protiv klimatskih promjena

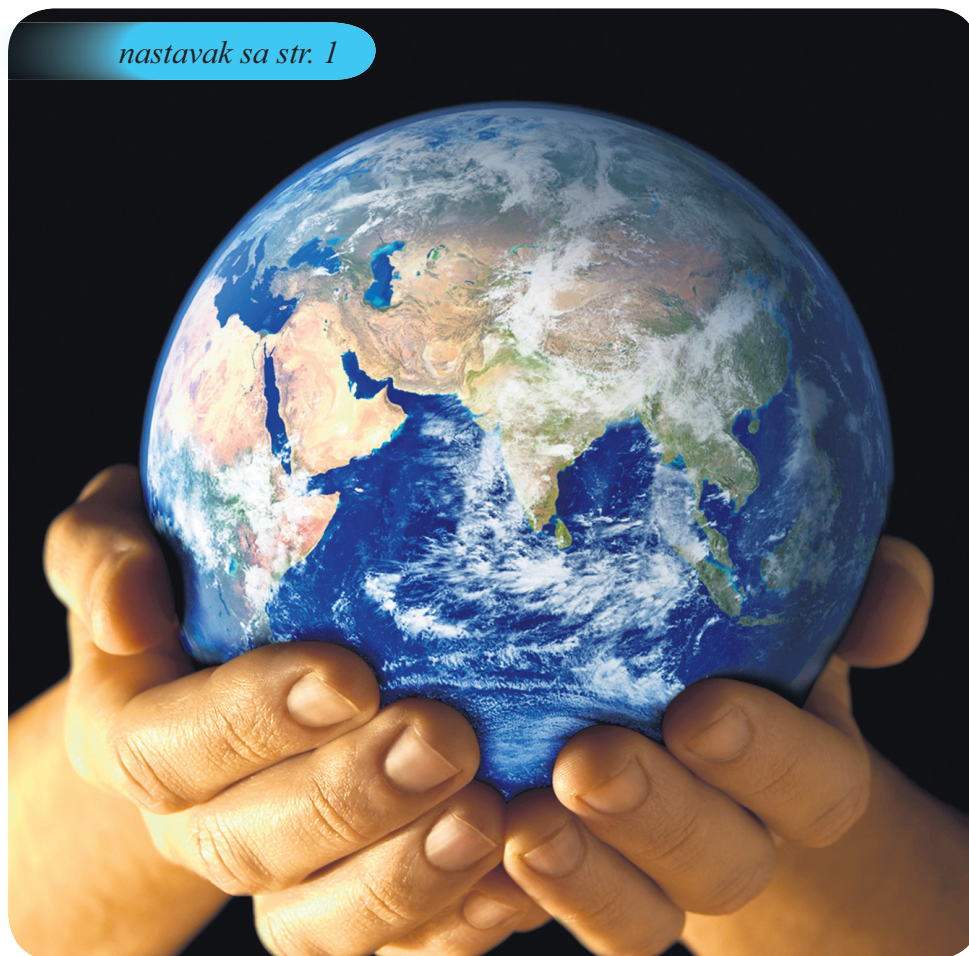
Piše **Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ**

Europska unija odigrala je odlučujuću ulogu u donošenju globalnog sporazuma o klimi u Parizu (COP21) u prosincu 2015. godine te se smatra globalnim liderom u borbi protiv klimatskih promjena. S druge strane, Europska komisija postavila je ambiciozan cilj za razdoblje do 2030. godine koji će obvezati države članice EU-a na predanost borbi protiv smanjenja emisija stakleničkih plinova na svom području za barem 40 %.

Globalni rast temperature

Do danas je 62 države svijeta zaslužnih za 51,89 % globalnih emisija, uključujući Kinu, Indiju i SAD, ratificiralo Sporazum, a on stupa na snagu 30 dana nakon što najmanje 55 država koje obuhvaćaju minimalno 55 % globalnih emisija, učine isto. Pariški sporazum stupit će na snagu tridesetog dana od datuma na koji najmanje 55 stranaka Konvencije na koje otpada barem 55 % procijenjenih ukupnih globalnih emisija stakleničkih plinova deponira pri UN-u svoje instrumente ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja. Ratifikacijom sporazuma od strane EU i država članica omogućuje se stupanje Sporazuma na snagu već ove godine i to niti godinu dana od njegova usvajanja u Parizu.

-Glavni cilj pariškog Sporazuma jest zadržati rast temperature u ovom stoljeću ispod dva stupnja, a znajući kako je recentni globalni porast temperature uzrokovan povećanom emisijom stakleničkih plinova zbog razvoja civilizacije tijekom protekla dva stoljeća, naša je odgovornost i dužnost prema budućim generacijama značajno smanjiti emisije stakleničkih

nastavak sa str. 1

Za bolji odnos čovjeka prema planetu zemlji

Upotreba čistih i zelenih tehnologija ujedno je i prva stepenica na putu održivog razvoja

plinova, rekla je zastupnica u Europskom parlamentu Marijana Petir.

Nakon glasovanja zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za

okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Davor Škrlec je izjavio:

-Zaključivanje Pariškog sporazuma i današnja potvrda Europskog parla-

menta koja prethodi procesu njegove ratifikacije u svim državama članicama povijesni je trenutak za cijelo čovječanstvo. Važnost stupanja na snagu Pariškog

Smanjenje emisija stakleničkih plinova

Glavna tema sastanka Vijeća Europske unije za okoliš je ratifikacija Pariškog sporazuma, globalnog sporazuma kojim se nastoji doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Pariški sporazum ima dugoročni cilj u pogledu stakleničkih plinova u skladu s nastojanjima ograničenja rasta globalne temperature na znatno manje od 2 u odnosu na predindustrijsku razinu, povećanje sposobnosti prilagodbe na štetne utjecaje klimatskih promjena te osiguranje pritoka financijskih sredstava ka niskim emisijama stakleničkih plinova i razvoja koji ne utječe na klimatske promjene.

Europske članice trebaju ratificirati sporazum

Do danas je 28 država stranaka UNFCCC-a sa ukupnim emisijama stakleničkih plinova od 39,08% ratificiralo Pariški sporazum. Europska komisija želi da i Europska unija, odnosno njene države članice, što je prije moguće ratificiraju Pariški sporazum te je izrađen Nacrt odluke Vijeća o sklapanju Pariškog sporazuma u ime Europske unije, a koji Hrvatska podržava.

Davor Škrlec

sporazuma ne smijemo promatrati samo kao svjetski doprinos smanjenju utjecaja klimatskih promjena na pogubni rast globalne temperature, već kao civilizacijski doseg i promjenu paradigme dosadašnjeg odnosa čovjeka prema jedinom planetu.

Civilizacijski doseg

Briga za biljni i životinjski svijet koji nas okružuje te sva ljepota prirodnih procesa zaslužuje našu najveću pažnju i posvećenost

njegovoj zaštiti za buduće generacije, naveo je Škrlec i dodao:.

-Takav odnos predstavlja višu razinu svijesti čovječanstva koje danas po prvi puta u povijesti ima priliku svoja tehnološka postignuća i znanost usmjeriti za dobrobit sveukupnog života na Zemlji. Upotreba čistih i zelenih tehnologija ujedno je i prva stepenica na putu održivog razvoja kojim možemo prevladati sve veće društvene nejednakosti. Ne manje važna je i činjenica kako će korijeni velikih izazova današnjice, poput migrantske krize, u budućnosti još više izvirati iz posljedica klimatskih promjena u obliku klimatskih migracija koje nećemo biti u stanju zaustaviti. Upravo zato, danas je trenutak kada moramo zajednički djelovati pa vjerujem kako će i Hrvatska što prije ratificirati Sporazum iz Pariza kao znak predanosti globalnim nastojanjima te biti među prvim državama članicama Europske unije koja je i do sada bila predvodnica njegovog stvaranja, rekao je Škrlec.

Energetski dan Grada Pazina

U petak 5. studenog u Spomen domu u Pazinu održat će se energetski dan Grada Pazina - energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije. U sklopu programa predstaviti će se projekti Zelene knjižnice, Life SEC Adapt, a posjetitelji će moći čuti

najnovije informacije vezane uz mogućnosti sufinanciranja višestambenih zgrada. Također, upravitelj zgrada govoriti će o svojim iskustvima tijekom kandidiranja višestambenih zgrada na projekte energetske obnove, dok će gradonačelnik Pazina Renato

Krulčić predstaviti projekt modernizacije, proširenja i izgradnje javne rasvjete na području Pazina. U sklopu predavanja, govorit će se i o šumskoj biomasi te mogućnostima povećanja energetske efikasnosti u Istarskoj županiji kao i o korištenju obnovljivih izvora energije

za grijanje. Posjetitelji će među ostalim moći dobiti sve informacije vezano uz financiranje obnove obiteljskih kuća, stanova i privatnih turističkih apartmana a biti će govora i o novogradnji i obnovi po zelenim principima.

D. B. P.

PREDSTAVNICI ISTARSKE ŽUPANIJE SUDJELOVALI NA EUROPSKOM TJEDNU REGIJA I GRADOVA

Veća decentralizacija u upravljanju europskim fondovima

Upravljanje operativnim programima i financijama treba prepustiti samim regijama koje znaju prioritete na svome području i mogu ih brže provesti od države, naglasio je župan Flego dodajući kako se ne smije dopustiti da se zbog sporosti i tromosti države, propusti prilika za realizaciju velikih, razvojnih projekata

Istarski župan Valter Flego sudjelovao je na 119. Plenarnom zasjedanju Odbora regija u Bruxellesu, koji se od 10. do 12. listopada održao u sklopu 14. Europskog tjedna regija i gradova.

Pod temom "Regije i gradovi za održiv i uključiv rast", članovi odbora regija na sjednici su raspravljali o važnoj temi sadašnjosti i budućnosti Europske unije, kao i o Rezoluciji Europskog semestra za 2016. godinu te projekcijama za 2017. godinu.

Također, na dnevnom redu bila je i europska shema depozitarnog osiguranja, akcijski plan za eVladu

Sudionici su se ove godine okupili pod temom "Regije i gradovi za održiv i uključiv rast"

2016.-2020., digitalizacija europske industrije, akcijski plan za kružnu ekonomiju, europska zračna strategija i mnoge druge teme.

Istarski župan Valter Flego naglasio je kako je posebno značajno što je na Odboru regija prisustvovala i povjerenica za regionalnu politiku Corina Crețu s kojom predstavnici regija razgovaraju o većoj učinko-

vitosti i pojednostavljenju kohezijske politike, odnosno efikasnijem povlačenju europskih sredstava za razdoblje 2014.-2020.

-Članovi Odbora regija složni su da je nužna veća decentralizacija u upravljanju europskim fondovima. Upravljanje operativnim programima i financijama treba prepustiti samim regijama koje

znaju prioritete na svome području i mogu ih brže provesti od države, naglasio je Flego dodajući kako se ne smije dopustiti da se zbog sporosti i tromosti države, propusti prilika za realizaciju velikih, razvojnih projekata. Naime, dodao je, upravo to se događa u nekoliko visoko centraliziranih država, poput Hrvatske, gdje, primjerice, privatni

poduzetnici, zbog komplicirane procedure, niti ne prijavljuju projekte.

Tijekom boravka u Bruxellesu, istarski župan održao je i niz bilateralnih susreta s predstavnicima europskih regija, a sudjelovao je i na sjednici Izvršnog odbora Jadransko-jonske euroregije.

Europski tjedan regija i gradova četverodnevna

Valter Flego

je manifestacija koja se jednom godišnje održava u Bruxellesu, u organizaciji Odbora regija EU-a i Glavne uprave Europske komisije za regionalnu i urbanu politiku.

Tijekom Europskog tjedna službenici iz regionalnih i gradskih uprava te stručnjaci i predstavnici akademske zajednice razmjenjuju dobre prakse i znanja u području razvoja regija i gradova. To je također vrlo bitna platforma za političku komunikaciju o razvoju kohezijske politike EU-a, gdje se povećava svijest donositelja odluka o činjenici da regije i gradovi imaju važnu ulogu u oblikovanju politike EU-a. Europski tjedan regija i gradova najveća je europska javna manifestacija te vrste.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

EUROPSKI ZASTUPNIK IVAN JAKOVČIĆ ZA VEĆE POTICAJE PROJEKTIMA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

Plomin 3 treba koristiti plin i biti umrežen s LNG terminalom

Zastupnik IDS-a u Europskom parlamentu Ivan Jakovčić na plenarnoj je sjednici govorio o važnosti sinergije između raznih izvora financiranja za uspješnu realizaciju razvojnih projekata u zemljama članicama. Održivo financiranje projekata, posebno u području obnovljivih izvora energije, treba se temeljiti na objedinjavanju sredstava iz razvojnih fondova EU-a

i Europske investicijske banke te na poticajima iz proračuna zemalja članica ali i iz sredstava kojima raspolažu regionalne i lokalne vlasti, naglasio je Jakovčić

-Moramo govoriti o sinergiji izvora financiranja projekata koji su nam bitni, posebno projekata vezanih uz klimatske promjene. Ti "zeleni projekti" ne mogu se ozbiljno, odr-

živo financirati bez dodatnih poticaja. Tu sinergiju vidim između financijskih izvora kojima, u kohezij- skim fondovima, raspolaže Europska komisija i sredstava Europske investicijske banke te zemalja članica i, što posebno naglašavam, regionalnih i lokalnih vlasti. Općine, gradovi i regije imaju mogućnost subvencioniranja projekata na svom područ-

ju čime mogu pomoći u njihovoj realizaciji, istaknuo je.

Osvrnuvši se na projekte u području energetike, rekao je da je iznimno zadovoljan što jedan takav projekt u Hrvatskoj više nije operativan. Naime, radi se projektu termoelektrane Plomin 3, koji se temeljio na ugljenu.

-Taj je projekt zaustavljen jer je prijetio daljnjem

onečišćenju i upropaštavanju okoliša u sljedećih nekoliko desetljeća. Umjesto takvih projekata, trebamo dodatna ulaganja u obnovljive izvore energije. Međutim, ulaganja u vjetroelektrane i korištenje sunčeve energije moraju uključiti i odgovarajuće subvencije. Od Europske komisije očekujem i prijedloge područja na kojima trebamo više koristiti solarnu energiju.

Primijetio sam, naime, da se solarne elektrane često postavljaju na područjima gdje su sunčana razdoblja kratka, kazao je Jakovčić.

Na kraju je zaključio da se, zalaže za sinergiju različitih izvora financiranja razvojnih projekata jer kako je rekao "takav model će nas dovesti do održivog financiranja, a ne do bankrota".

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

VELIKO PRIZNANJE ISTARSKIM GRADOVIMA: OD UKUPNO PET HRVATSKIH PAMETNIH GRADOVA, ČAK TRI IZ ISTRE

Puči, Labinu i Umagu laskava titula pametnih gradova budućnosti

Potvrda je to da dobro radimo svoj posao te možemo poslužiti kao primjer dobre prakse ostalima u državi. Tim ćemo smjerom nastaviti kako bi i dalje bili u korak s najnaprednijim načinima poslovanja i upravljanja na dobrobit istarskih građana. Istra je ujedno i prva regija u Hrvatskoj, ali i šire, koja provodi smjernice Europske komisije upravo na tim temama, istaknuo je istarski župan Valter Flego

Piše **Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ**

Veliko priznanje Istri stiglo je s nedavno održane konferencije pod nazivom "Pametni gradovi - gradovi budućnosti", koju su u Zagrebu organizirali Večernji list i Poslovni dnevnik, a posvećena je podizanju opće svijesti javnosti oko važnosti razvoja novih tehnoloških, organizacijskih i logističkih rješenja usmjerenih na poboljšanje kvalitete života stanovnika hrvatskih gradova.

Pametni turizam u Puli

U sklopu Konferencije koja promovira izvrsnost i inovativnost rješenja implementiranih u hrvatskim gradovima, dodijeljene su i nagrade u ukupno pet kategorija (energetika, uprava, obrazovanje, okoliš i turizam), a njih čak tri osvojili su istarski gradovi - Pula, Labin i Umag. Tako je Grad Pula za projekt WILDSEA nagrađen prvom nagradom u kategoriji "Pametni turizam", Grad Labin u kategoriji "Pametnija energetika" za projekt "Provođenje energetske obnove u zgradarstvu", a Grad Umag u kategoriji "Pametniji okoliš" za projekt "Umag: smart city-green city 2010.-2020." Na osvojene nagrade osvrnuo se istarski župan Valter Flego ujedno čestitavši dobitnicima. Kazao je da Istarska županija i istarski gradovi po mnogočemu prednjače u Hrvatskoj što iznova dokazuju i ova priznanja.

"Potvrda je to da dobro radimo svoj posao te možemo poslužiti kao primjer dobre prakse ostalima u državi. Tim ćemo smjerom nastaviti kako bi i dalje bili u korak s najnaprednijim načinima poslovanja i upravljanja na dobrobit istarskih građana", naglasio je župan Flego. Istra

je, dodao je ujedno i prva regija u Hrvatskoj, ali i šire, koja provodi smjernice Europske komisije upravo na te teme. Grad Pula je projekt kandidirao u sklopu programa europske komisije COSME 2014 koji je sufinanciran od strane Europske unije, a među osam europskih partnera iz Španjolske, Italije, Irske i Ujedinjenog kraljevstva sudjeluje i Grad Pula kao jedini predstavnik Republike Hrvatske.

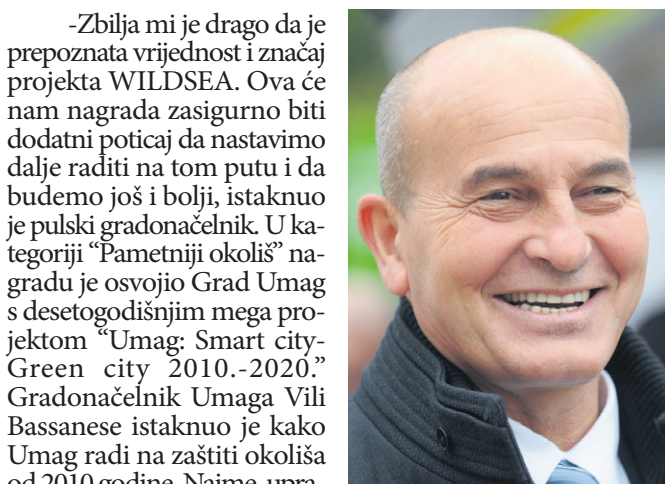
Pula je danas po mnogočemu grad lider i pionir u uvođenju suvremene tehnologije u svakodnevni rad gradske uprave. To je nešto na čemu ćemo nastaviti raditi i ova nam je nagrada poticaj da budemo još i bolji. Istaknuo je pulski gradonačelnik Boris Miletić i dodao:

Približiti upravu građanima

"Kada je riječ o komunikaciji s građanima i uvođenju tehnoloških rješenja u svakodnevni rad, sigurno da je Grad Pula danas grad lider u Hrvatskoj i često puta služimo kao primjer ostalim gradovima kako građanima pružiti što bolju i ažurniju uslugu. Još davne 2008. godine kao prvi grad u Hrvatskoj uveli smo cjelokupno elektroničko, e-Poslovanje u svakodnevni rad gradske uprave, a nakon toga, i čitav niz dodatnih usluga poput e-Predmeta, e-Računa, e-Konzultacija, e-Zahtjeva i elektroničkog upisa djece u dječje vrtiće e-Vrtići. Držim da je takav način rada i razmišljanja ključan u proces približavanja rada uprave građanima kako bi dostigli najviše demokratske standarde u transparentnosti rada i dostupnosti informacija, istaknuo je Miletić. Po njegovim riječima, Grad Pula već dugi niz godina sudjeluje kao partner ili nositelj u nizu međunarodnih projekata i natječaja.

Zeleni razvoj i briga o okolišu prioritet istarskih gradova

Vili Basanesse

Tulio Demetlika

Boris Miletić

"Zbilja mi je drago da je prepoznata vrijednost i značaj projekta WILDSEA. Ova će nam nagrada zasigurno biti dodatni poticaj da nastavimo dalje raditi na tom putu i da budemo još i bolji, istaknuo je pulski gradonačelnik. U kategoriji "Pametniji okoliš" nagradu je osvojio Grad Umag s desetogodišnjim mega projektom "Umag: Smart city-Green city 2010.-2020." Gradonačelnik Umaga Vili Basanesse istaknuo je kako Umag radi na zaštiti okoliša od 2010.godine. Naime, upravo su održivi razvoj, ekološki pristup, očuvanje okoliša i zdravlja stanovnika, kao i odgovorno gospodarenje resursima i kontinuirani razvoj, osnovni principi i odrednice projekta koji je Umagu ove godine donio jedno od najprestižnijih priznanja. Naime, gradovi budućnosti projekt je namijenjen promociji izvrsnosti i inovativnosti "smart city" inicijativa implementira-

nih u hrvatskim gradovima, ali i podizanju opće svijesti javnosti oko važnosti razvoja takvih projekata.

Koncept pametnih gradova jest skup multidisciplinarnih mjera, ideja i politika usmjerenih na poticanje razvoja ljudskih i tehnoloških resursa urbanih područja te njihove strukturirane interakcije u svrhu omogućavanja

održivog gospodarskog razvoja i više kvalitete života njegovih stanovnika.

Stalna skrb o okolišu

"Nedvojbeno je kako u 21. stoljeću, kada se gotovo svakodnevno suočavamo s ozbiljnim ekološkim problemima, gradovi svoj strateški razvoj moraju pr-

gradova koji koriste najnaprednije tehnologije i koji svakodnevno skrbe o okolišu i zdravlju svih svojih sugrađana. Strateški projekt uključuje plinifikaciju grada u okviru održivog gospodarskog razvoja i očuvanja zdravlja sugrađana, kao i okruženja u kojem živimo, odgovorno gospodarenje otpadom, odnosno ekološko gospodarenje re-

sursima te zaštitu otpadnih voda na 3. razini, kazao je Basanesse.

Po njegovim riječima cilj projekta jest postepeno uvođenje održive i ekološke komunalne infrastrukture, smanjenje ispusnih plinova, korištenje obnovljivih izvora energije, sanacija starih odlagališta otpada i izgradnja suvremene sortirnice te ekološko osvje-

Velik interes Labinjana za energetske obnove

Prva fasada na području Labina obnovljena je još 2005. Od 2009. do 2014. godine obnovljeno 34 zgrada, a od prvih zahtjeva stanara do danas, Labin Stan d.o.o. kao upravitelj, aktivno se uključio u postupak obnove zgrada. U 2015. godini objavljen je izvanredan natječaj FZOÜ za energetske obnove višestambenih zgrada, te je za područje Grada Labina prijavljeno još 10 zgrada koje su sve zadovoljile uvjete natječaja. Jedna zgrada je ostvarila pravo na sufinanciranje dok će za ostale FZOEU iznaći sredstva. Interes za obnovu zgrada od strane suvlasnika je i dalje velik, tako da se procjenjuje da će se na slijedeći natječaj prijaviti više od 30 zgrada sa područja Grada Labina.

venstveno temeljiti na potrebama svojih građana u smislu pružanja najboljih životnih uvjeta u zdravom i održivom okruženju. Tako je i Grad Umag 2010. godine pokrenuo veliki projekt "Umag: smart city-green city 2010.-2020.", težak 50 milijuna eura, kako bi se u vrlo kratkom vremenu pozicionirao na vrh ljestvice

Grad Labin pobjednik u kategoriji Pametnija energetika

Umag najbolji u kategoriji Pametniji okoliš

šćivanje samih građana, od vrtića na dalje, kroz projekte, i radionice i predavanja. -Kroz ovaj nagrađeni projekt Grad Umag iz dana u dan pretvara svoje ruho u ekološki zdrav i zeleni grad te se ubrzano razvija i raste. Iznimno sam ponosan što je naš projekt, težak gotovo 400 milijuna kuna i u kojeg je uloženo puno rada, truda i ljubavi, prepoznat od strane Poslovnog dnevnika i Večernjeg lista te što sam u ime svih građana Umaga preuzeo ovu zaista prestižnu nagradu. Smart city nagrada predstavlja dodatan poticaj da nastavimo u pravom smjeru i da budućim generacijama stvorimo prihvatljive uvjete življenja. Desetogodišnji projekt nastavlja se sve do 2020. godine, kada

Zbilja mi je drago da je prepoznata vrijednost i značaj projekta WILDSEA. Ova će nam nagrada biti dodatni poticaj da nastavimo i dalje raditi na istom putu i da budemo još i bolji, veli pulski gradonačelnik Boris Miletić

ćemo konačno, svi zajedno, moći reći da upravljamo okolišem, rekao je Basanesse i dodao:

Obnova fasada u Labinu

-Održivi razvoj, ekološki pristup, očuvanje okoliša, odgovorno gospodarenje resursima te kontinuirani ra-

odgovornog upravljanja širom zajednicom. Nagrada je ujedno i dokaz da se Umag nalazi na vrhu ljestvice najuređenijih i najrazvijenijih jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, čime se i ponosimo, istaknuo je umaški gradonačelnik Vili Basanesse. Nagradu je prokomentirao i labinski gradonačelnik Tulio Demetlika.

-Ponosni smo na ono što je učinjeno u području obnove fasada stambenih zgrada po principu energetske učinkovitosti, ali ne samo na stambenim i javnim zgradama, već i na obiteljskim kućama. Također, možemo istaknuti i energetske obnove dijela sustava javne rasvjete, a posebice sustavno ulaganje u model održivog gospodarenja otpadom u kojem smo također pozitivan primjer u ne samo u Istri već i u Hrvatskoj. Proteklih smo godina iznimno puno pozornosti posvetili uređenju zgrada, domova brojnih Labinjana, obnovi njihovih fasada i uređenju okoliša stoga nam je izuzetno drago što je naš trud i potvrđen ovom nagradom. Naši sugrađani su vrlo pozitivno ocijenili dobivanje ove nagrade budući da su upravo oni prepoznali važnost ulaganja u obnove fasada. U ovoj su godini energetske obnove 23 fasade što je ujedno i najuspješnija godina, istaknuo je Demetlika.

Po njegovim riječima, ukupna investicija obnovljenih zgrada iznosi 16 milijuna kuna, a ukupno sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Europske banke za obnovu i razvoj u 2015. godini iznosi 6,3 milijuna kuna bespovratnih sredstava.

-Ovi brojevi, zahvaljujući velikom angažmanu i interesu građana, svrstavaju Grad Labin u sam vrh gradova u Hrvatskoj po energetske obnove zgrada. Interes za obnovu zgrada od strane suvlasnika je i dalje velik, tako da se procjenjuje da će se na slijedeći natječaj prijaviti više od 30 zgrada sa područja Grada Labina. Ovo potvrđuje da učinkovit i kvalitetan razvoj iziskuje integralno planiranje koje osigurava određenu prostornu, socijalnu i ekonomsku ravnotežu te kvalitetu života i zdravu okolinu, rekao je labinski gradonačelnik Tulio Demetlika.

ISTARSKOJ RAZVOJNOJ AGENCIJI ODOBREN PROJEKT VRIJEDAN 1,5 MILIJUNA KUNA

Kontinuirana edukacija za djelatnike općina, gradova i javnih poduzeća

Budući da je Hrvatskoj na raspolaganju 10,7 milijardi eura iz EU fondova, Istarskoj županiji je u cilju povući što više sredstava kako bi se doprinijelo razvoju gospodarstva županije, istaknuo je direktor IDA-e Boris Sabatti

Direktor Istarske razvojne agencije Boris Sabatti potpisao je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u sklopu programa Tehničke pomoći Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020., za projekt ukupne vrijednosti 1,5 milijuna kuna, pri čemu se 85% troškova sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Predviđeno trajanje projekta je tri godine, od rujna 2016. do veljače 2019. godine. Projekt "Tehnička pomoć Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020". već je 35. projekt IDA-e koji se sufinancira iz EU fondova. Odobren je za financiranje u sklopu javnog Poziva na iskaz interesa Regionalnim koordinatorima za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 - Tehnička pomoć Operativnog

Direktor IDA-e Boris Sabatti

programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.

-Cilj projekta je jačanje i razvoj mreže podrške za javnopravna tijela, odnosno za tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima od interesa za društveni i gospodarski razvoj u Istarskoj županiji, koji prijavljuju projekte za sufinanciranje putem Europskih strukturalnih i investicijskih fondova. To ponajprije podrazumijeva savjetodavnu podršku u pripremi

i provedbi projekata, informiranje i edukaciju o mogućnostima strateškog planiranja i razvoja uz pomoć ESI fondova te jačanje kapaciteta regionalnih koordinatora za pružanje podrške javnopravnim tijelima u pripremi i provedbi projekata, istaknuo je Sabatti. Ukupan iznos budžeta Istarske razvojne agencije iznosi 1.477.223,40 kuna, od čega se 85% financira iz ESI fondova.

Rezultati koje se planira postići projektom "Tehnička pomoć Operativnog

programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. - Istarska razvojna agencija (IDA) d.o.o.", u narednom trogodišnjem razdoblju, uključuju učinkovito informiranje šire javnosti o mogućnostima i provedbi ESI fondova te jačanje općih kapaciteta (potencijalnih) korisnika. Između ostalih, planirane aktivnosti podrazumijevaju savjetodavne usluge potencijalnim

korisnicima u pogledu pripreme i provedbe projekata te jačanja kapaciteta zainteresiranih potencijal-

Dobivena sredstva koristit će se za edukaciju djelatnika u istarskim gradovima i općinama

nih korisnika barem do razine na kojoj mogu razviti svoju ideju za projekt kako bi se prijavili za dodatno financiranje za pripremu i/ili provedbu projekata.

-Ovim će projektom Istarska razvojna agencija kontinuirano provoditi edukacije za djelatnike općina, gradova i javnih poduzeća Istarske županije. Također, odobrenim projektom IDA-e želi se potaknuti percipiranje fondova kao značajnom izvoru financiranja za razvoj regije i prilike da

se iz njih financira veliki broj područja te vkoristi za doprinos pri rješavanju glavnih izazova vezanih za ispunjavanje zajedničkih ciljeva Europske unije za pametan, održiv i uključiv rast. Budući da je Hrvatskoj na raspolaganju 10,7 milijardi eura iz EU fondova, Istarskoj županiji je u cilju povući što više sredstava kako bi se doprinijelo razvoju gospodarstva županije, zaključio je direktor istarske razvojne agencije Boris Sabatti.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Podrška jačanju zaštite dječjih prava

Televizija, računalno i internet postali su sastavni dio suvremene obitelji njihove sadržaje primamo na informativnoj i emocionalnoj razini. Djeca već od najranije dobi znaju i mogu samostalno rukovati daljinskim upravljačem i odabrati željeni televizijski program, uključiti računalo i pokrenuti omiljenu videoigru ili preko interneta pokrenuti crtani film. Ona danas to znaju i čine prije polaska u školu. Slijedom toga, važno je znati analizi-

rati dvostruku ulogu medija koja može biti potencijalno odgojno-obrazovna, ali i manipulativna.

Stroga Udruga Suncokret - Pula nastavlja s projektom "Medijski kompetentna obitelj" koji se provodi u svrhu edukacije i pružanja podrške te jačanja zaštite dječjih prava. Opći cilj projekta je unapređenje medijske kompetencije odraslih i djece. Radionice su namijenjene roditeljima, odgojiteljima, učiteljima, studentima i svima koji se

posredno ili neposredno bave djecom. Na radionicama je do danas, sudjelovalo ukupno 147 roditelja predškolske djece. Ove godine projekt se provodi u suradnji s osnovnim školama na području Pule, Medulina i Fažane te sa Sveučilištem Jurja Dobrića u Puli.

U sklopu projekta provodit će se i radionice za djecu pod nazivom "Reklame i njihov utjecaj na nas". Provođe se u svrhu smanjenja negativnog utjecaja medija

na mentalno zdravlje djece. Cilj radionica je poticati kod djece kritičko promišljanje o medijima i medijskom sadržaju. Namijenjene su djeci od 9 do 12 godina. Dječji radovi nastali tijekom radionica prezentirat će se na izložbi u javnom prostoru u gradu sredinom prosinca 2016. godine a čitav projekt sufinanciran je iz Proračuna Istarske županije i Grada Pule za 2016. godinu.

D. B. P.

KROZ NAREDNE TRI GODINE PULA NA RASPOLAGANJU IMA 30,6 MILIJUNA EURA IZ EUROPSKIH FONDOVA

Ogromna šansa za sveobuhvatni razvoj Puljštine

Radi se o iznosu uz pomoć kojega se može znatno podignuti društveni, ali i infrastrukturni standard te dodatno ojačati turizam i gospodarstvo Puljštine, a ujedno osloboditi vlastita proračunska gradska proračunska sredstva koja se mogu iskoristiti u druge namjene

Piše **Goran ROJNIC**

Do kraja 2020. godine, dakle u naredne, nešto više od tri godine, Pula će dobiti 30,6 milijuna eura iz fondova Europske unije za financiranje projekata u tzv. urbanom području Pula. Sedam hrvatskih gradova, a uz Pulu to su još Zagreb, Osijek, Split, Rijeka, Zadar i Slavonski Brod, smatraju se nositeljima razvoja i svi zajedno koriste će 345 milijuna eura iz europskih fondova u sklopu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam) Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU-a.

Održivi urbani razvoj

Riječ je o mehanizmima za provedbu aktivnosti održivog urbanog razvoja koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju te omogućuje pružanje financijske potpore za provođenje integriranih aktivnosti i provedbe složenih strategija razvoja urbanih područja.

Kako je sam donekadni ministar regionalnog razvoja Tolušić (sada ministar poljoprivrede) pojasnio, radi se o obliku decentralizacije sredstava iz fondova EU-a za gradove koji spadaju u sedam urbanih područja Hrvatske, koji će biti pokretači razvoja cijele države.

Aktivnosti koje će se provoditi u urbanim područjima kroz ITU mehanizam pridonijet će: stvaranju povoljnijeg okruženja za poduzetnike, unaprjeđenju

Za unaprjeđenje kulturne baštine u svrhu turizma uložit će se oko tri milijuna eura

Pula nabavlja 20 novih autobusa na plin

Moguća značajna ulaganja u kulturnu baštinu u svrhu turizma

kulturne baštine, unaprjeđenju sustava obrazovanja za odrasle i modernizaciji

ponude strukovnog obrazovanja, poboljšanju usluga javnog prijevoza, povećanju

u funkciju bivših vojnih zona oko sedam milijuna eura, a za čisti urbani promet oko 4,4 milijuna eura.

Aktiviranje vojnih zona

Već prilikom objave kandidature, Pula je ozbiljno pristupila i u kratkom roku izradila strateške dokumente kojima će lakše i brže iskoristiti instrument EU-a za povećanje društvenog standarda i kvalitete života. Treba znati i da Pula na mogućnost iskoristiti 30,6 milijuna eura, ali i da treba sudjelovati u financiranju s 25 posto vlastitoga novca. Stoga, s obzirom da će urbano područje Pule dobiti oko 230 milijuna kuna za realizaciju projekata, potrebno je osigurati oko 47,5 milijuna kuna vlastitih sredstava, pa je u konačnici za realizaciju projekata na raspolaganju oko 287 milijuna kuna

- Ovo je prije svega velika šansa za naše urbano područje, a popis mogućnosti ulaganja doista je velik. Radi se o iznosu uz pomoć kojega se može znatno podignuti društveni, ali i infrastrukturni standard u našem urbanom području, zadovoljno je kazao pulski gradonačelnik Boris Miletić, jer osim navedenog, kroz ITU mehanizam dodatno će se ojačati turizam i gospodarstvo Puljštine, a ujedno osloboditi gradska proračunska sredstva koja će se moći investirati u druge namjene.

Sredstva osigurana iz fondova EU-a mogu se koristiti za poboljšanje poduzetničkog okruženja i strukovnog obrazovanja, za energetske učinkovitost i obnovu napuštenih industrijskih objekata, za kulturne objekte, poboljšanje javnog prijevoza i za borbu protiv siromaštva. Uz jačanje javnog prijevoza, te korištenje kulturne baštine u funkciji turizma, kao i stavljanje napuštenih prostora u funkciju, Pula namjerava koristiti sredstva za čitav set mjera u manjim projektima usmjerenih jačanju poduzetništva, potom u zapošljavanju mladih te edukaciji i poboljšanju socijalnih i zdravstvenih usluga.

Dugo priželjkivano stavljanje u funkciju bivših vojnih područja

energetske učinkovitosti, povećanje zapošljavanja, borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Od 30,6 milijuna eura, namijenjenih za Pulu, korist će imati i okolni gradovi i općine koji su ušli u šire urbano područje Pule. Grad Vodnjan te općine Medulin, Marčana, Ližnjan, Svetvinčenat i Barban, zajedno s Pulom, dobili su s 30,6 milijuna eura mogućnost financiranja urbanog sektora, a ta značajna sredstva planiraju se usmjeriti u čitav set konkretnih zajedničkih projekata. Omjer projekata grada i okolnog područja iznosi 80:20 posto u korist najvećih gradova.

Kroz Strategiju, Pula je intencija realizirati projekte poput jačanja lokalnog javnog prijevoza s punionicom za plin, što je i potvrđeno na pulskom Gradskom vijeću odlukom o nabavi novih 20 autobusa na prirodni plin. Potom će se sredstva ulagati u korištenje kulturne baštine u funkciji turizma, te ono što Puljština godinama pokušava, do sada praktički bezuspješno, stavljanje napuštenih vojnih objekata i područja, koji propadaju, u funkciju razvoja gospodarstva. Prema nekim naznakama, za unaprjeđenje kulturne baštine u svrhu turizma uložit će se oko tri milijuna eura, za stavljanje

OBJAVLJENO ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O KVALITETI ZRAKA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI ZA 2015. GODINU

Kvaliteta zraka u Istri prve kategorije

Iako rezultati praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije pokazuju da je zrak uglavnom prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak te nisu prekoračene granične vrijednosti, osim izmjenjenih razina za prizemni ozon potrebno je nastaviti sa mjerenjima kako bi se osigurao mjerodavan uvid u stanje kvalitete zraka i uočile moguće promjene

Istarska županija objavila je Program praćenja onečišćenja zraka na području Istre za 2015. godinu što je ujedno nastavak višegodišnjeg praćenja kvalitete zraka na području cijele Istre a koji se provodi u cilju utvrđivanja moguće promjene kvalitete te poduzimanja pravovremenih aktivnosti smanjenja onečišćenja u cilju zaštite zdravlja stanovništva. Program praćenja onečišćenja zraka provodio se putem lokalnih mjernih mreža, kao i mjernih mreža posebne namjene i to u periodu od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine.

Šest mjernih postaja

U tom su vremenu praćene razine sumporova dioksida, dušikova dioksida ozona, ugljikova monoksida, sumporovodika, frakcije lebdećih čestica PM₁₀, ukupne taložne tvari i sadržaj metala u njoj. Potom su rezultati mjerenja uspoređivani s propisanim graničnim vrijednostima, a kvaliteta zraka kontinuirano se pratila na mjernim postajama s ručnim posluživanjem, te putem automatskih mjernih postaja. Koncentracija sumporova dioksida praćena je na području Grada Pule i Općine Raša i u 2015. godini nije prelazila granične vrijednosti. Na automatskim mjernim postajama, sumporov dioksid se pratio na šest mjernih postaja i izmjerene razine ne odstupaju od mjerenih u prošlim razdobljima.

U 2015. godini nije došlo do prekoračenja

Koncentracija sumporova dioksida praćena na području Općine Raša nije prelazila granične vrijednosti

Izvješće pokazalo da je istarski zrak čist

graničnih vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji. S obzirom na sumporov dioksid na praćenom području Istarske županije, kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV). Na području Grada Pule prate se koncentracije dušikova dioksida na dvije mjerne postaje i u

2015. godini srednja godišnja koncentracija nije prelazila graničnu vrijednost. Na automatskim mjernim postajama dušikov dioksid se

pratio na pet mjernih postaja i izmjerene satne

vrijednosti ne odstupaju od mjerenih u prošlim razdobljima. U 2015. godini nije došlo ni do prekoračenja graničnih vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji.

S obzirom na dušikov dioksid na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV). Koncentracije lebdećih čestica (PM₁₀) prate se na pet mjernih postaja i izmjerene srednje godišnje koncentracije ne prelaze zadane granične vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji.

Srednje 24 satne koncentracije prekoračene su jedanput na mjernoj postaji Koromačno Brovine, dva puta na mjernoj postaji Klavar, četiri puta na mjernoj postaji Ripenda Verbanci, 5 te sedam puta na mjernoj postaji Čambarelići, što je značajno ispod dozvoljenih 35 puta na nivou godine. U sklopu praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije prate se razine prizemnog ozona na četiri mjerne postaje.

Izmjerene razine odgovaraju podacima iz prijašnjih godina praćenih na području Istarske županije.

Taložne tvari nisu prelazile graničnu vrijednost

U tijeku 2015. godine izmjerene vrijednosti ukupne taložne tvari nisu značajno odstupale od prijašnjih razina i nisu prelazile graničnu vrijednost za ukupnu taložnu tvar, kao ni za sadržaj pojedinog metala u ukupnoj taložnoj tvari. S obzirom na količine ukupne taložne tvari i sadržaj ispitivanih metala, na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti, osim izmjenjenih razina za prizemni ozon, u izvješću se zaključuje da je potrebno nastaviti s mjerenjima kako bi se osigurao mjerodavan uvid u stanje kvalitete zraka i uočile moguće promjene.

U 2015. godini prekoračena je granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost (120 µg/m³), na mjernoj

postaji Koromačno - Brovine prekoračena je 36 puta, na mjernoj postaji Ripenda Verbanci prekoračena je 50 puta, na mjernoj postaji Sv. Katarina do prekoračenja je došlo 72 puta, te na mjernoj postaji Fižela Pula 96 puta što je očekivano s obzirom na prirodna obilježja prometnog područja.

Prekoračenja vrijednosti

Naime, prizemni ozon, za razliku od primarnih onečišćujućih tvari, koje se emitiraju izravno u zrak, ne ispušta se izravno u atmosferu, njegovo nastajanje je rezultat složenih kemijskih reakcija potaknutih sunčevim zračenjem, i na nje ga utječu primarne emisije njegovih prekursora, (dušikovi oksidi, hlapivi organski spojevi, ugljikov monoksid i slično) kao i sunčeva insolacija.

Visoke vrijednosti ozona mjerene su i u područjima značajno opterećenim njegovim prekursorima (urbane i industrijske sredine), ali i u područjima neopterećenim emisijama (pozadinske i ruralne postaje), a posebno u priobalju gdje je intenzitet sunčevog zračenja visok. Ti rezultati ukazuju na problem koji prelazi regionalne granice i postaje globalnim problemom kao ina značajan utjecaj prekograničnog transporta.

Na području Istarske županije u 2015. godini praćena je koncentracija sumporovodika na dvije mjerne postaje u sklopu mjerne mreže Rockwool-Pičan. Granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življenja

(dodijavanje mirisom) nisu prekoračene ni na jednoj postaji.

Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Danijela Bašić-Palković
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi prve srijede u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom